

Sygn. akt I KK 372/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **Ł. D. (D.)**

skazanego wyrokiem łącznym

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 26 października 2022 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego, w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej ograniczenia wolności, w zakresie braku wskazania sposobu wykonania tej kary i elementów jej wymiaru, na niekorzyść skazanego, od prawomocnego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z dnia 1 marca 2022 r., sygn. akt II K 450/21,

**uchyla wyrok w zaskarżonej części i w tym zakresie
przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi
Rejonowemu w Kamiennej Górze.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 1 marca 2022 r., sygn. akt II K 450/21, Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze połączył skazanemu Ł. D. kary jednostkowe ograniczenia wolności orzeczone prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Zakopanem z dnia 23 grudnia 2020 r., sygn. akt II K 491/20: - za czyn popełniony w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 4 września 2020 r. w wysokości 9 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie,

- za czyn popełniony w okresie od dnia 25 maja 2020 r. do dnia 22 sierpnia 2020 r., w wysokości 3 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie;

2. nakazowym Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z dnia 14 stycznia 2021 r., sygn. akt II K 581/20, w wymiarze roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie

i wymierzył mu karę łączną roku i 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności (pkt. I wyroku łącznego).

Nadto, Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie dotyczące wydania wyroku łącznego w zakresie wskazanym szczegółowo w pkt. II wyroku łącznego, w pkt. III wyroku łącznego pozostawił do odrębnego wykonania pozostałe orzeczenia szczegółowo wymienione w tej części swojego rozstrzygnięcia, natomiast w pkt IV tegoż wyroku na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił Ł. D. od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa, w tym nie wymierzył mu opłaty.

Wobec niezaskarżenia przez żadną ze stron wyrok łączny uprawomocnił się z dniem 9 marca 2022 r (k. 70).

Kasację od wyroku Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze złożył w dniu 16 września 2022 r. Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej ograniczenia wolności, w zakresie braku wskazania sposobu wykonania tej kary i elementów jej wymiaru, na niekorzyść skazanego, zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 86 § 3 k.k., polegające na wymierzeniu skazanemu Ł. D. kary łącznej roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności

- w miejsce orzeczonych prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zakopanem z dnia 23 grudnia 2020 r., sygn. akt II K 491/20 jednostkowych kar: 9 miesięcy ograniczenia wolności i 3 miesięcy ograniczenia wolności oraz orzeczonej prawomocnym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z dnia 14 stycznia 2021 r., sygn. akt II K 581/20 jednostkowej kary roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegających na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym - bez jednoczesnego określenia na nowo wobec skazanego sposobu wykonania tej kary i niezbędnych elementów jej wymiaru, tj. wskazania obowiązku i wymiaru czasu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, o którym mowa w art. 34 § 1a pkt 1 k.k., względnie określenia obowiązku i wysokości potrącenia z wynagrodzenia za pracę, określonego w art. 34 § 1a pkt 4 k.k., co skutkuje niemożliwością prawidłowego wykonania wyroku łącznego.

W oparciu o ten zarzut autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Kamiennej Górze do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego, wniesiona na niekorzyść skazanego z zachowaniem terminu określonego w art. 524 § 3 k.p.k. okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 86 § 3 k.k., wymierzając karę łączną ograniczenia wolności, Sąd określa na nowo obowiązki lub wymiar potrącenia, o których mowa w art. 34 § 1a k.k., a także może nałożyć na sprawcę obowiązki wymienione w art. 72 § 1 pkt 2-7a k.k., jak również orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 k.k.

Wobec połączenia kar ograniczenia wolności w wyroku łącznym Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze był zobligowany do określenia na nowo postaci kary łącznej ograniczenia wolności stosując przywołane już wyżej przepisy, jak i regulacje art. 34 § 1 k.k., określające granice w jakich powinna być wymierzona kara ograniczenia wolności oraz art. 35 § 1 i 2 k.k. wskazujący na sposób jej wykonania. Przywołane unormowania określają dwie postacie wykonywania kary ograniczenia wolności, które polegają albo na obowiązku wykonywania nieodpłatnej,

kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym

(art. 34 § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k.) lub na potrąceniu od 10 do 25 % wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny wskazany przez sąd (art. 34 § 1 a pkt 4 k.k. w zw. z art. 35 § 2 k.k.). Nieokreślenie w jaki sposób powinna zostać wykonana kara ograniczenia wolności pozostaje w oczywistej sprzeczności z przywołanymi wyżej przepisami, a tym samym stanowi rażącą obrazę prawa materialnego, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, które to uchybienie nie może zostać naprawione w toku postępowania wykonawczego (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 30 maja 2017 r., III KK 16/17; z dnia 11 czerwca 2019 r., III KK 138/18; z dnia 23 marca 2021 r., V KK 81/21).

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze orzekając w wyroku łącznym karę łączną roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności wbrew jednoznacznej treści w art. 86 § 3 k.k. nie określił na nowo zarówno obowiązków jak i jej wymiaru. Nie określił bowiem, czy kara ta ma polegać na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, czy też na potrąceniu wynagrodzenia za pracę. W konsekwencji, Sąd orzekający w analizowanej sprawie nie określił również elementów dotyczących wymiaru kary ograniczenia wolności. Uchybienie to w swej konsekwencji czyni zaś orzeczoną karę łączną ograniczenia wolności niewykonalną i stanowi rażące naruszenie prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść wyroku.

W związku z powyższym zarzut zawarty w kasacji należało uznać za zasadny, co z kolei spowodowało, że konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej kary łącznej ograniczenia wolności, w zakresie braku wskazania sposobu wykonania tej kary i elementów jej wymiaru (art. 425 § 2 zd. 2 k.p.k.) i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Kamiennej Górze do ponownego rozpoznania, w toku którego Sąd ten będzie obowiązany do respektowania przywołanych przepisów prawa karnego materialnego, mając jednocześnie na uwadze granice przekazania (art. 442 § 1 k.p.k.).

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w wyroku.

[as]

